



FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

Országgyűlés Hivatala
Levegélyszám: K/12354/1
Erkezett 2016 OKT 18.

PTKF/1400/2/2016.

Sallai R. Benedek úr
országgyűlési képviselő részére

LMP Országgyűlési Képviselőcsoportja

Országgyűlés Irodaháza

Budapest
Széchenyi rkp. 19.
1358

Tárgy: „Mekkora a nagybirtok a kormány szerint?” című írásbeli kérdésre adott válasz

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján K/12354. számon hozzáam benyújtott, „**Mekkora a nagybirtok a kormány szerint?**” című írásbeli kérdésére a következő választ adom.

A Kormány és a földművelésügyi tárca is minél szélesebb körben törekszik arra, hogy egyre több gazda juthasson földhöz, ezt mutatják a számok is. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (a továbbiakban: NFA) és a 10 nemzeti park igazgatóság 2010 és 2015 között összesen közel 8600 haszonbérleti szerződést kötött mintegy 290.000 hektár állami földre. Ez azt jelenti, hogy a 2010 előtti – javarészt pályázati eljárás nélkül bérlői pozícióba került – haszonbérletők számát a Kormány majdnem a tizenötszörösére növelte. Az LMP szerint nyilván ez jelenti a magyar vidék kifosztását. Az, hogy nyilvános pályázati eljárást követően az állami földek használati jogához **a korábbinál tizenötször több földműves juthatott** hozzá.

További, a gazdák érdekeit szolgáló intézkedése a Kormánynak az állami földek egy részének eladásáról szóló döntés: a „Földet a gazdáknak!” Program keretében mintegy 30.000 földműves juthatott állami föld tulajdonjogához. A gazdák részéről jelentős az érdeklődés a földtulajdon-szerzés lehetősége iránt. Ezek a földek is nyilvános pályázatokon vagy nyilvános árveréseken kerülnek értékesítésre, amely eljárásokban minden földműves részt vehetett, sőt, a vásárlásokhoz kedvezményes hitelt is kaphatott. Kár lenne a számokkal vitatkozni, az áttörés tényleg megtörtént. A nagybirtokok aránya már a felére csökkent és célunk annak 20 %-ra csökkentése, azért dolgozunk, hogy megvalósulhasson a 80 %-os kisbirtok arány. Ennek

a célnak ágyaz meg a a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény. Csak földművesek juthatnak földhöz, a korábbi kormányok által kötött, szeméretlenül hosszú idejű és nagybirtokos rendszert teremtő haszonbérleti pályázatok meghosszabbítására nincs lehetőség, a birtokmaximum már csak 1200, illetve kivételes esetben 1800 hektár.

Újra és újra hangsúlyozni szeretném továbbá, hogy a hatályos jogi szabályozás nem teszi lehetővé, hogy bárki ma Magyarországon 300 hektárnál több föld tulajdonjogát megszerezze. Ön bizonyára elvárná azt a súlyosan sértő diszkriminációt, hogy ha az egyik családtag földet vásárol, a többi családtagja már ne tehesse ezt meg, de Tisztelt Képviselő Úr, hol húzzuk meg a határt Ön szerint? És ha már elkezdenénk a földnél, mi legyen Önök szerint a következő? Tekintsünk minden tulajdonszerzéskor a családra, mint egységre, vezessük be a jegyrendszert? Nem támad fel az a nagy igazságérzete, amikor az egyes családok földszerzéseivel példálózik? Ebben az esetben ne tekintsünk minden embert egyenlőnek?

Önt talán az zavarja, hogy nem sikerült saját nagybirtokot kialakítani, mert mint ahogyan senki más ebben az országban, Ön sem kaphatta meg védett természeti terület tulajdonjogát, bár ezt kérte az NFA-tól. Ellenben állami földhaszonbérleti pályázaton nyertesként az Ön családja és a családi cége is igen jól szerepelt. Ön, illetve a családja és gazdasági érdekeltségük összesen 2054 hektár állami föld bérletét pályázta meg, amiből 237 hektár bérletét meg is nyerték, így az elmúlt 5 évben több mint 100 millió Ft agrártámogatásos juthattak. Akkor hol voltak ezek a nagy aggodalmi, amikor több ezer hektár állami föld bérleti jogára pályázott?

A mezőgazdasági foglalkoztatással kapcsolatban feltett kérdésére tekintettel szeretném felhívni a figyelmét az alábbiakra. A mezőgazdasági foglalkoztatás 2010 és 2015 közötti nagymértékű növekedésének háttérében elsősorban nem a közfoglalkoztatás, hanem a versenyszféra áll. A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) – mindenki számára, így Képviselő Úr számára is hozzáférhető – adatai szerint a mezőgazdaságban főállásban foglalkoztatottak száma 2015-ben 203,2 ezer fő volt, ebből mindösszesen csupán 7,9 ezer fő volt közfoglalkoztatott. Az ágazat foglalkoztatása öt év alatt 30,4 ezer fővel bővült, ebből pedig csupán 6,6 ezer főt tett ki a közfoglalkoztatás. A versenyszférán belül a foglalkoztatás növekedése elsősorban az egyéni gazdaságoknak és az 5 fő alatti szervezeteknek köszönhető. A közfoglalkoztatottak döntő többségét az önkormányzatok foglalkoztatják, ezért a KSH őket a közigazgatáshoz sorolja. Ennek betudhatóan az Ön által idézett 37 ezres szám, amely a start mintaprogramok keretében mezőgazdasági tevékenységet végzők számát mutatja, nem vethető össze a mezőgazdaságban foglalkoztatottak számával.

A fentiekből világosan látszik, hogy a foglalkoztatás növekedése mögött a versenyszféra, azon belül is az egyéni gazdaságok és a mikrovállalkozások állnak, ez pedig összhangban áll a Kormány kis- és közepes gazdaságokat támogató agrárpolitikájával, és egyúttal kedvező az ágazat egésze szempontjából is.

Az egyéni gazdaságok számának csökkenésével kapcsolatban fontos azt kiemelni, hogy a 2010 és 2013 között megszűnt egyéni gazdaságok irányítói között jellemzően idős, főleg 65 év feletti, egyedül gazdálkodó személyek voltak, valamint a megszűnt gazdaságok döntő többsége kizárólag saját fogyasztásra termelt, és kevesebb, mint 1 hektár területtel rendelkezett. Emellett a mezőgazdasági végzettség hiánya szintén kedvezőtlenül hatott, a 2010-ben még mezőgazdasági tevékenységet végzők közül sok szakképzettség nélküli hagyott fel a gazdálkodással. Tehát a megszűnt egyéni gazdaságok csak kiegészítő, és nem elsődleges

gazdasági tevékenységet folytattak. Így a csökkenés valós okainak részletes megvizsgálása nélkül vádaskodni meglehetősen álságos, még az LMP részéről is.

A változások háttérében áll az átalakulóban lévő gazdálkodási cél, egyre jelentősebb az árutermelők szerepe. A gazdaságszám csökkenés ellenére a kifejezetten piacra termelők száma 49 százalékkal, 54,4 ezerrel emelkedett, arányuk pedig meghaladta az egyharmadot. A mezőgazdaság és a vidék fejlődése szempontjából kedvező, és a Kormány agrárpolitikájának megfelelő folyamat, hogy nő az életképes méretű, a gazdálkodó család és alkalmazottai számára megélhetést nyújtó, árutermelő egyéni gazdaságok száma.

Ahogy azt már korábban hangsúlyoztuk, a Kormány hosszú távú agrárpolitikájának szerves része a gazdálkodók termelési és értékesítési együttműködéseinek elősegítése, a termelők szövetkezési szándékának erősítése. A szövetkezésből fakadó előnyök, valamint az aktuális lehetőségek bemutatására az összes szakmai fórumon megragadjuk az alkalmat.

Az élelmiszerlánc termelői oldalának a horizontális és a vertikális szintű erősítési lehetőségét szintén a termelői szerveződések és azok együttműködésének fejlesztésében, támogatásában látjuk. Az Európai Unió irányelveinek és jogszabályainak megfelelően Magyarországon is megteremtettük a szakmaközi szervezetek létrejöttének lehetőségét. A szakmaközi szervezeteknek fontos szerep juthat az ellátási lánc szereplői közötti párbeszéd, valamint a legjobb gyakorlatok és a piaci átláthatóság előmozdítása terén. Jelenleg hazánk 6 darab szakmaközi szervezetet ismert el eddig az egyes mezőgazdasági ágazatok szervezettségének növelése, önszabályozó képességük és piaci erejük erősítése érdekében.

A termelői együttműködésre az uniós piacsabályozás keretei között a termelői összefogás ad lehetőséget. A Közös Agrár Politika jogcímeinek alkalmazásával továbbra is támogatjuk az összes ágazatban a termelői együttműködéseket. A zöldség-gyümölcs termékpályán működő szervezetek által az elmúlt hat évben megvalósított beruházásokhoz és a működésükhöz – az uniós támogatásokkal együtt – összesen közel 37 milliárd Ft támogatást fizettünk ki. A hazai költségvetésben a zöldség-gyümölcs termelői szerveződések támogatására rendelkezésre álló összeget a 2010. évi 910 millió Ft-ról 2015-re 4,5 milliárd Ft-ra emeltük. Mindezek hatására az ágazatban a termelői szervezettség meghaladja a 18%-ot.

A zöldség-gyümölcs ágazat mellett a termelői csoportok elismeréséről szóló 42/2015. (VII.22.) FM rendelet értelmében 30 különböző termékcsoportban van lehetőség termelői szerveződés létrehozására, lefedve csaknem az összes ágazatot. Jelenleg hazánkban 187 elismert termelői csoport működik. A termelői csoportok ágazatonkénti együttműködési és koordinációs szervezeteként jelenleg 5 szövetség végzi munkáját.

A fentiekből is világosan látszik, hogy a Kormány jelentős mértékben támogatja az agráriumban szerepet vállalók szoros együttműködését, melyet a jövőben is, a korábbi nyomvonalon haladva folytatunk.

Nézzük azonban, hogy az állami földek hasznosítása kapcsán mit tett az LMP az elmúlt időszakban. Először is, az Alkotmánybíróságnál követelték, hogy a magyar gazdák mellett a külföldiek is részt vehessenek az állami földek eladására irányuló árveréseken, mellyel a magyar földműveseket akarták nehéz helyzetbe hozni. A tőkeerős külföldiek meg is próbálnak minél több földet – akár irreálisan magas árakon is – megszerezni a helyben lakó magyar földművesek elől, ezt nyugodtan megköszönhetjük az LMP-nek és az ellenzéki

gazdaellenes nagykoalíciónak, akik az Alkotmánybíróságon a külföldi gazdáknak is azonos jogokat követeltek.

De mit tett még az LMP az állami földek kapcsán a magyar gazdák és a magyar vidék ellenében: lelkesen támogatta az MSZP azon népszavazási kezdeményezését, amely egy teljes földpiaci államosítással ért volna fel, szerencsére azonban elbukott. Hiszen abba a köntösbe bújtatva, hogy „akadályozzuk meg az állami földek eladását”, a másik oldalon arról nem beszélnek, hogy a termőföldekre vonatkozó állami elővásárlási jogot megtartanák. Tehát minden eladásra szánt föld kerüljön állami tulajdonba, a gazdák veszítsék el földtulajdonukat, majd az állam jobban fog a földdel gazdálkodni. Ez az LMP földügyi jövőképe. Nyilván Képviselő Úr szerint ez nem jelentené a vidék és a magyar gazdák kifosztását, hiszen önök csak a gazdák javát akarják, konkrétan a földjeiket.

Képviselői munkájához további sok sikert kívánok.

Budapest, 2016. október „14.”

Üdvözlettel:

